

Úlohy ke kurzu *Logický proseminář*, část VI

(23. dubna 2009)

VI.1 Pomocí přirozené dedukce dokažte následující formule:

- (a) $\varphi \rightarrow (\psi \rightarrow \varphi)$, (d) $(\varphi \rightarrow (\psi \rightarrow \sigma)) \leftrightarrow ((\varphi \wedge \psi) \rightarrow \sigma)$,
(b) $\varphi \rightarrow (\neg\varphi \rightarrow \psi)$,
(c) $(\varphi \rightarrow \psi) \rightarrow ((\psi \rightarrow \sigma) \rightarrow (\varphi \rightarrow \sigma))$, (e) $\perp \leftrightarrow (\varphi \wedge \neg\varphi)$.

VI.2 Pomocí přirozené dedukce dokažte následující formule:

- (a) $\varphi \rightarrow \varphi$, (d) $(\varphi \rightarrow \psi) \leftrightarrow \neg(\varphi \wedge \neg\psi)$,
(b) $\perp \rightarrow \varphi$, (e) $(\varphi \wedge \psi) \leftrightarrow \neg(\varphi \rightarrow \neg\psi)$,
(c) $\neg(\varphi \wedge \neg\varphi)$, (f) $\varphi \rightarrow (\psi \rightarrow (\varphi \wedge \psi))$.

VI.3 Pomocí přirozené dedukce dokažte následující formule:

- (a) $(\varphi \rightarrow \neg\varphi) \rightarrow \neg\varphi$,
(b) $(\varphi \rightarrow (\psi \rightarrow \sigma)) \leftrightarrow (\psi \rightarrow (\varphi \rightarrow \sigma))$,
(c) $((\varphi \rightarrow \psi) \wedge (\varphi \rightarrow \neg\psi)) \rightarrow \neg\varphi$,
(d) $(\varphi \rightarrow \psi) \rightarrow ((\varphi \rightarrow (\psi \rightarrow \sigma)) \rightarrow (\varphi \rightarrow \sigma))$.

VI.4 Pomocí přirozené dedukce dokažte:

- (a) $\{\varphi\} \vdash \neg(\neg\varphi \wedge \psi)$, (d) $\{\neg\varphi\} \vdash \varphi \rightarrow \psi$,
(b) $\{\neg(\varphi \wedge \neg\psi), \varphi\} \vdash \psi$, (e) $\{\neg(\varphi \vee \psi)\} \vdash (\neg\varphi \wedge \neg\psi)$,
(c) $\{\neg\varphi\} \vdash (\varphi \rightarrow \psi) \leftrightarrow \neg\varphi$, (f) $\{(\varphi \vee \psi)\} \vdash (\psi \vee \varphi)$.

VI.5 Pomocí přirozené dedukce dokažte:

- (a) $\vdash (\varphi \rightarrow \psi) \rightarrow (\neg\varphi \vee \psi)$,
(b) $\{(\varphi \vee \psi), (\varphi \rightarrow \sigma), (\psi \rightarrow \sigma)\} \vdash \sigma$,
(c) $\{(\varphi \vee \psi), \neg\varphi\} \vdash \psi$,
(d) $\{(\neg\varphi \wedge \neg\psi)\} \vdash \neg(\varphi \vee \psi)$,
(e) $\{(\varphi \wedge \psi)\} \vdash \neg(\neg\varphi \vee \neg\psi)$.

VI.6 Pomocí přirozené dedukce dokažte:

- (a) $\forall x\varphi(x) \rightarrow \forall z\varphi(z)$, pokud se z nevyskytuje ve $\varphi(x)$,
(b) $\forall x\forall y\varphi(x, y) \rightarrow \forall y\forall x\varphi(x, y)$,
(c) $\forall x(\varphi(x) \wedge \psi(x)) \leftrightarrow \forall x\varphi(x) \wedge \forall x\psi(x)$,
(d) $\forall x(\varphi \rightarrow \psi(x)) \leftrightarrow (\varphi \rightarrow \forall x\psi(x))$, pokud $x \notin FV(\varphi)$,
(e) $\neg\forall x\varphi(x) \leftrightarrow \exists x\neg\varphi(x)$,
(f) $\neg\exists x\varphi(x) \leftrightarrow \forall x\neg\varphi(x)$,
(g) $\exists x(\varphi(x) \rightarrow \psi) \leftrightarrow (\forall x\varphi(x) \rightarrow \psi)$, pokud $x \notin FV(\psi)$,
(h) $\exists x\exists y\varphi(x, y) \leftrightarrow \exists y\exists x\varphi(x, y)$,
(i) $\exists x\varphi \leftrightarrow \varphi$, pokud $x \notin FV(\varphi)$,
(j) $(\exists x\varphi \rightarrow \forall x\psi) \rightarrow \forall x(\varphi \rightarrow \psi)$.